

Offentlige finanser og finanspolitik

Med regeringens finanslovsforslag for 2021 tilrettelægges finanspolitikken ekspansivt og helt til budgetlovens underskudsgrænse for den strukturelle saldo på 0,5 pct. af BNP, *jf. tabel 1*. Der er for 2021 tale om en samlet lempelse på ca. 21 mia. kr. svarende til 0,9 pct. af BNP målt ved den strukturelle saldo i forhold til forudsætningerne bag *Økonomisk Redegørelse*, maj 2020.

Når den ekspansive finanspolitik er både mulig og ansvarlig, skal det ses i lyset af, at lempelserne er midlertidige, samt at dansk økonomi havde et stærkt fundament for coronapandemien med holdbare offentlige finanser, lav offentlig gæld og høj troværdighed. Hertil kommer, at der var opbygget et udgangspunkt med udsigt til overskud på de offentlige finanser i de nærmest kommende år.

Siden udbruddet af coronapandemien er der dels gennemført midlertidige hjælpepakker og dels en række ekspansive finanspolitiske tiltag for at understøtte og genoprette dansk økonomi. Med de midlertidige hjælpepakker og stimuli-tiltagene er der samlet set tale om en historisk stor finanspolitisk understøttelse af økonomien.

Tabel 1

Centrale skøn vedrørende tilrettelæggelsen af finanspolitikken

	2019	2020	2021
Strukturel saldo, pct. af strukturelt BNP	0,6	-0,4	-0,5
Faktisk saldo, pct. af BNP	3,8	-3,9	-2,4
ØMU-gæld, pct. af BNP	33,3	46,3	41,9
Offentlig forbrugsvækst, pct. ¹⁾	0,0	2,2	0,6
Flerårig finanseffekt, pct. af BNP ²⁾	-0,1	2,6	2,2
Flerårig finanseffekt ekskl. ekstraordinære COVID-19 tiltag, pct. af BNP ²⁾	-0,1	1,0	1,8

1) Det offentlige forbrug er opgjort ved inputmetoden inkl. afskrivninger. Den skønnede offentlige forbrugsvækst er beregningsteknisk forudsat ens ved hhv. input- og outputmetoden.

2) Beregnet mål for, hvordan ændringer i finans- og strukturpolitikken siden 2019 påvirker kapacitetspresset i dansk økonomi (målt ved outputgabets). Finanseffekten i 2019 er opgjort som den ét-årige finanseffekt, målt i forhold til 2018.

Kilde: Danmarks Statistik og egne beregninger.

Det økonomiske tilbageslag som følge af coronapandemien indebærer sammen med de midlertidige hjælpepakker og ekspansive finanspolitiske tiltag mv., at der skønnes et underskud på den faktiske saldo på 3,9 pct. af BNP i 2020 og 2,4 pct. af BNP i 2021. Samtidigt skønnes den offentlige bruttogæld – opgjort ved ØMU-gælden – at stige mærkbart, men har fortsat bred margin til grænsen på 60 pct. af BNP i EU's Stabilitets- og Vækstpagt. Danmark har fortsat den højeste kreditvurdering (AAA-rating) fra de toneangivende kreditvurderingsinstitutter.